

НАПРЯМ 9. МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Висоцька Марина Петрівна

*кандидат економічних наук, доцент,
професор кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу
Національного авіаційного університету*

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-335-7-46>

НАЦІОНАЛЬНІ ТА МІЖНАРОДНІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ АВІАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Охарактеризовано потужний науково-технічний та промисловий потенціал України у високотехнологічних галузях, серед яких є авіаційна, ракетна, хімічна, суднобудівна, атомно-енергетична та галузі загального машинобудування і радіоелектронного приладобудування. Формування та реалізація політики конкурентоспроможності національної економіки є необхідною умовою виходу з кризового стану і подолання цілої низки післякризових проблем [3]. Лише висока конкурентоспроможність української економіки як на внутрішньому, так і на світовому ринках, спроможна забезпечити надійний фундамент розвитку країни і підвищення життєвого рівня її населення.

Завдяки тому, що Україна має суттєвий потенціал авіаційного ринку, доведено, що розвиток авіаційної галузі є одним з ключових і стратегічних напрямків для України.

Виділено основні ринкові тренди, які визначають діяльність авіації України в глобальному вимірі. Серед них: розширення географії авіаційних перевезень в післявоєнний період, відбудова і

модернізація регіональних аеропортів, переосмислення бізнес-моделей авіапідприємств [1; 5].

Доведено, що розвиток авіаційної галузі є суттєвим показником економічного і технологічного розвитку країни. Адже саме авіатранспортна галузь дає змогу успішно розвивати зовнішньоекономічну діяльність, забезпечувати захист економічних інтересів інших галузей економіки на міжнародному ринку та задовольняти потреби населення.

Висвітлено особливості прямого, непрямого та стимулюючого економічного впливу повітряного транспорту на розвиток національної та світової економіки [2]. Авіаційну галузь розглянуто як сукупність авіаційних підприємств з розробки, виробництва, випробувань, реалізації, експлуатації, модернізації та ремонту, що забезпечують стратегічний розвиток національної економіки.

Науково обґрунтовані основні причини системоутворюючої ролі авіаційної галузі в забезпеченні стратегічного розвитку економіки країни. До них віднесено те, що авіаційна галузь:

- є провідною сферою машинобудівної промисловості держави. Адже розвиток авіаційного комплексу забезпечує розвиток інших галузей економіки країни, зокрема машинобудування;

- забезпечує розробку та виробництво продукції не тільки цивільного, а й військового застосування в інтересах безпеки та оборони держави;

- характеризується високим рівнем інвестицій та інновацій як наукомістська галузь, що орієнтуються на фундаментальні наукові дослідження.

- створює велику кількість висококваліфікованих робочих місць в економіці держави, зокрема як у самій промисловості, так і в суміжних галузях;

- здійснює велику кількість експортно-імпортних операцій щодо передачі товарів при їх виробництві та експлуатації, так як потреби в авіаційній техніці мають практично всі держави, проте виробляють їх тільки окремі [1; 2].

На основі глибокого аналізу сучасного стану розвитку авіаційної галузі в країні, визначені і науково обґрунтовані передумови та чинники системної інтеграції авіаційної галузі України у глобальний простір [2; 4; 6].

Зроблені висновки про важливість розроблення концептуальної моделі розвитку авіаційної галузі в умовах глобальних трансформацій.

Література:

1. Гуріна Г.С. Експортний потенціал авіаційного комплексу як запорука інтеграції економіки України у світову економічну спільноту. *Щомісячний інформаційно-аналітичний журнал «Економіка, фінанси, право»*. 2018. № 12/2. С. 14–17.
2. Гуріна Г.С. Експортний потенціал авіаційного комплексу України: теорія, методологія, розвиток : монографія. Видавництво Автограф, 2018. 304 с.
3. Кириленко О.М., Новак В.О., Разумова К.М., Лук'яненко М.О. Деякі аспекти розвитку авіаційного транспорту України в післявоєнний період. *Економіка. Фінанси. Право*. 2022. № 9/1. С. 37–42.
4. Кириленко О.М., Разумова К.М., Новак В.О. Аналіз стратегічного позиціонування та тенденцій розвитку авіаційних перевезень в Україні. *Зб. наук. праць «Моделювання та інформаційні системи в економіці»*. 2020. Вип. 99. С. 83–91.
5. Kyrylenko O., Razumova K., Novak V., Guryna A. Strategic analysis as a tool for the formation and implementation of air company development strategy. *Зб. наук. пр. ДВНЗ «Університет банківської справи» «Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики»*. Харків : ХННІ, 2020. № 4.
6. Kyrylenko O., Zarubinska I., Novak V., Razumova K., Danilova E. Features of the development of the transport system of Ukraine on the way to European integration. Collective monograph. Modern Aspects of Science. 10-th volume of the international collective monograph. Czech Republic, 2021. 437 p. P. 205–215.